

UZASADNIENIE

1. Podstawa prawna obwieszczenia

Celem obwieszczenia jest wykonanie delegacji zawartych w:

- art. 23s ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o PIT”,
- art. 11g ust. 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o CIT”.

Ww. przepisy nakładają na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek wydania obwieszczenia, w którym zostaną ogłoszone: rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży, potrzebne do wyznaczenia oprocentowania transakcji pożyczki, kredytu lub emisji obligacji zawieranych między podmiotami powiązаныmi, uprawniającego (jako jeden z warunków) skorzystania z uproszczenia typu *safe harbour* w zakresie cen transferowych.

W tym celu zaproponowano wydanie jednego wspólnego obwieszczenia na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

2. Rozwiązania typu *safe harbour* dla transakcji pożyczki, kredytu i emisji obligacji na gruncie ustawy o PIT i ustawy o CIT

Zgodnie z art. 23s ustawy o PIT i art. 11g ustawy o CIT ww. uproszczenie przewidziane jest dla umów pożyczki, kredytu lub emisji obligacji zawartych między podmiotami powiązаныmi, które spełniają warunki wskazane w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT i art. 11g ust. 1 ustawy o CIT. Regulacja tego typu obowiązuje w polskim systemie podatkowym od 1 stycznia 2019 r.

3. Elementy obwieszczenia

Obwieszczenie wskazuje rodzaj bazowej stopy procentowej dla umów pożyczki, kredytu i emisji obligacji w następujących walutach: złoty, dolar amerykański, euro, funt brytyjski i frank szwajcarski obowiązujących od 1 stycznia 2022 r. Wskazano stopy bazowe o trzymiesięcznym okresie przeszacowania. W odniesieniu do złotego wskazano stopę WIBOR, do euro – EURIBOR, do franka szwajcarskiego - SARON, dla dolara amerykańskiego – SOFR, dla funta brytyjskiego - SONIA. Dodano również przepis w pkt 1 lit. b i e, że do pożyczek udzielonych przed dniem 1 stycznia 2022 r. rodzaj bazowej stopy procentowej dla pożyczek może stanowić LIBOR USD 3M i LIBOR GBP 3M.

Powyższe zostało dostosowane do komunikatu z 5 marca 2021 r. brytyjskiego organu nadzoru Financial Conduct Authority (FCA) o zaprzestaniu opracowywania wskaźników referencyjnych z rodziny LIBOR z 31 grudnia 2021 r. (tj. wszystkich terminów zapadalności LIBOR CHF i LIBOR EUR oraz wybranych terminów zapadalności LIBOR GBP, LIBOR JPY i LIBOR USD). Wprawdzie jak wynika z komunikatu FCA z dnia 29 września 2021 r. wskaźnik LIBOR GBP 3M będzie nadal publikowany w roku 2022, jednak będzie opracowywany w oparciu o syntetyczną metodę kalkulacji, co oznacza, że nie będzie już reprezentatywny. Zgodnie z przepisami prawa brytyjskiego taki syntetyczny LIBOR GBP nie będzie mógł być stosowany w umowach zawieranych po 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z komunikatem FCA z 5 marca 2021 r., wskaźnik LIBOR USD 3M utraci reprezentatywność 30 czerwca 2023 r. Zarówno Rada Stabilności Finansowej (FSB) w swoich publikacjach z 2 czerwca 2021 r. oraz 6 lipca 2021 r., jak również Komisja Europejska, Europejski Bank Centralny (ECB), Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) i Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) we wspólnym komunikacie z 24 czerwca 2021 r. zalecają, aby od 1 stycznia 2022 r. nie zawierać już umów, w których zastosowanie miałyby mieć LIBOR USD (niezależnie od jego terminu zapadalności). Dlatego też mając na uwadze powyższe w przedmiotowym obwieszczeniu zaproponowano alternatywne wskaźniki referencyjne: SARON, SOFR, SONIA.

Obwieszczenie wskazuje również wysokość marży dla umów pożyczki, kredytu i emisji obligacji. Marża ogłaszana w obwieszczeniu została oparta o publicznie dostępne dane statystyczne Narodowego Banku Polskiego (dla pożyczek udzielonych w polskich złotych) oraz notowania z rynków finansowych pochodzące z serwisu Bloomberg dotyczące marż w transakcjach pożyczek.

Obwieszczenie wskazuje również marżę, w przypadku gdy bazowa stopa procentowa wynikająca z obwieszczenia przyjmuje wartość mniejszą od zera (pkt 2 lit. c). W takim przypadku marża ogłaszana w obwieszczeniu równa jest sumie wartości bezwzględnej bazowej stopy procentowej i wartości podanej w lit. a albo b.

Mając na uwadze w szczególności:

- podtrzymanie dla przedsiębiorstw zaostrzonych kryteriów polityki kredytowej¹,
- uelastycznienie mechanizmu typu *safe harbour*, w świetle zwiększonej niepewności związanej z pandemią COVID-19 oraz negatywnych skutków jej oddziaływania na polską gospodarkę,
- poszerzenie zastosowania regulacji typu *safe harbour* celem zmniejszenia obciążeń administracyjno-biurokratycznych,

zaproponowano dla celów regulacji typu *safe harbour* dla pożyczki, kredytu i emisji obligacji zmianę wysokości marży aby maksymalna jej wysokość dla pożyczkobiorców wyniosła 2,80 p.p., przy jednoczesnym pozostawieniu minimalnej marży dla pożyczkodawców na poziomie 2,00 p.p.

4. Zakres zastosowania regulacji typu *safe harbour* dla transakcji pożyczki, kredytu i emisji obligacji

Rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży ogłaszane w przedmiotowym obwieszczeniu mają zastosowanie do transakcji kontrolowanych, które decyzją podatnika zostają włączone do reżimu uproszczenia przewidzianego w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT lub art. 11g ust. 1 ustawy o CIT (podmiot powiązany może skorzystać z uproszczenia, ale nie jest do tego zobowiązany). Rodzaje bazowej stopy procentowej i wysokość marży podane w tym obwieszczeniu nie powinny stanowić analizy porównywalności tzw. *benchmarku* dla potrzeb

¹ *Sytuacja na rynku kredytowym wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych III kwartał 2021 r.*, Narodowy Bank Polski, Departament Stabilności Finansowej Warszawa, lipiec 2021 r.

analizy cen transferowych.

W przypadku nieskorzystania przez podatnika z uproszczenia typu *safe harbour* będą miały zastosowanie ogólne zasady weryfikacji wysokości oprocentowania, zgodnie z zasadą ceny rynkowej.